בית המשפט המחוזי בתל אביב -יפו

עמ"ש 74795-05-25 ע.ש. נ' ג.ט.ש.

לפני **כבוד השופטת עינת רביד – אב"ד**
כבוד השופט נפתלי שילה
כבוד השופט יחזקאל אליהו

המערער **ע.ש.**
ע"י ב"כ עו"ד אורית דרור הראל

נגד

המשיבה **ג.ט.ש**
ע"י ב"כ עו"ד גיל בר זהר

פסק דין

השופט נפתלי שילה:

לפנינו ערעור על פסק דינו של בית המשפט לענייני משפחה מיום 8.4.25 (כב' השופטת אסתר ז'יטניצקי רקובר ב[תמ"ש 21547-01-21]), [נבו] אשר קבע כי חלה חזקת שיתוף בנכסים הרשומים ע"ש המערער בלבד והמשיבה כידועתו בציבור, זכאית למחציתם.

א. תמצית פסק דינו של בית המשפט קמא

1. הצדדים החלו להתגורר יחדיו בחודש אוקטובר 2000 וביום 16.10.01 נישאו בטקס נישואין אלטרנטיבי ונולדו להם שני ילדים. מאחר שאין תוקף משפטי לנישואין אלו, הצדדים נחשבים כידועים בציבור.

2. כשהמשיבה (להלן גם: **האישה**) הכירה את המערער (להלן גם: **האיש**), הוא היה בעל חברה (להלן: **חברת ל'**) והוא ביצע "אקזיט" בסך של 1.6 מיליון ₪ ואילו האישה עבדה באיפור.

3. משנת 2006 ועד שנת 2017 הצדדים התגוררו בדירה ברחוב ט' בעיר במרכז הארץ (להלן: **הדירה ברחוב ט'**) שנרכשה ע"י האיש בשנת 2005 והיא נרשמה על שמו בלבד.

4. בשנת 2017 נמכרה הדירה ברחוב ט' והצדדים עברו להתגורר בשכירות, עד למועד פרידתם בחודש פברואר 2019 (להלן: **מועד הקרע**).

5. הצדדים לא חתמו על הסכם ממון. האישה טענה שהאיש אמר לה שהרכוש שלהם הוא משותף, בעוד שהאיש טען שהייתה ביניהם הסכמה שאין שיתוף רכושי ביניהם, בין היתר, גם על רקע העובדה שלאבי האישה היו חובות כבדים ונושים רבים, והוא סמך על האישה שתכבד את ההסכמה ביניהם. "**מצופה היה שהנתבע אשר הגיע עם רכוש ירצה לערוך הסכם ממון, המבטיח הפרדה רכושית, אך הנתבע לא עשה כן**".

6. לצדדים לא היה חשבון משותף. לאישה היו מספר חשבונות בנק על שמה והאיש נתן לה כרטיס אשראי שלו, לטובת הוצאות הבית והוא העביר לה, מידי חודש, לחשבון הבנק שבבעלותה, משכורת חודשית מחברת לי שבבעלותו. גם לאיש היו חשבונות בנק נפרדים והנכסים שרכש, נרשמו כולם על שמו בלבד.

7. ביום 1.1.18, בליל הסילבסטר, כתב האיש בכתב ידו פתק שהוא חתם עליו (להלן: **הפתק**) ובו נכתב כי: "**אנחנו מתחייבים שכל רכוש שצברנו משותף לשנינו 100% גם אם הוא רשום רק ע"ש אחד מאתנו**". האישה לא חתמה על הפתק.

8. האישה לא הציגה את הפתק המקורי וטענה שהוא נשאר בדירת הצדדים, תוך שהיא מסתירה מבית המשפט את העובדה שהפתק נקרע על ידי האיש מיד כשמצא אותו. "**עדות הנתבע בדבר סירוב התובעת להחזיר לו את הפתק חזרה, מציאת הפתק על ידו וקריעת הפתק הייתה אמינה בעיניי**".

9. האיש טען שכתב את הפתק כשהיה שיכור, אולם הוא לא הביא כל ראייה לתמיכה בטענה זו והנטל עליו להוכיח שהיה שיכור כשחתם עליו. האיש לא הוכיח גם שחתם על הפתק בהעדר גמירות דעת ובעקבות השפעה בלתי הוגנת מצד האישה וקריעת הפתק "**אינה יכולה לבטל את ההתחייבות שכתב וחתם עליה**". לאחר קריעת הפתק, האיש לא פנה לביהמ"ש בבקשה להצהיר שההתחייבות בפתק אינה תקפה ולא שלח גם כל מכתב בנדון לאישה.

10. עדות האיש שלפיה כשחתם על הפתק, כלל לא היה מודע לכך שבאותה העת האישה ניהלה מערכת יחסים רומנטית עם חברו הטוב "**אמינה בעיני, כן אמינה בעיני עדות הנתבע שמידע זה הובא לידיעתו רק בשלב מאוחר יותר**". ברם, נקבע בפסיקה שאי נאמנות מינית אינה מהווה עילה לשלילת זכויות רכושיות שהתגבשו בתקופת החיים המשותפים. הלכה זו שהתייחסה לזוג נשוי, כוחה יפה גם כלפי ידועים בציבור.

11. על מנת להחיל את חזקת השיתוף, על האישה היה להוכיח כוונת שיתוף בנכסים שנתבעו על ידה. כמו כן, נפסק "**שיש לנהוג משנה זהירות בכל הנוגע להחלת חזקת השיתוף בין ידועים בציבור**" ויש לבחון זאת "**בעין דקדקנית וקפדנית**", מאחר שאי מיסוד הקשר יכול להעיד על רצונם בהפרדה רכושית או בשותפות כלכלית מוגבלת ומצומצמת. הנטל הרובץ על ידוע בציבור כבד יותר מהנדרש מבן זוג נשוי לצורך הוכחת שיתוף בנכסים.

12. בהתאם לפסק הדין ברע"א 3323/23 **שלמה חברה לביטוח נ' פלוני** (פורסם בנבו, 6.5.24), יש צורך להוכיח שבני הזוג התחייבו ליצור יחסים משפטיים והם התכוונו "**להחיל על עצמם את ההשלכות המשפטיות של חיי הנישואין**". עדיין, על ידועים בציבור חלה החובה להוכיח

כוונת שיתוף בנכס לגביו טוענים לשיתוף. במקרה דנן, הצדדים חיו יחדיו במשך כ – 17 שנים ולמרות שלא הייתה להם מניעה דתית להינשא כדין, הם בחרו שלא להינשא.

13. "**את כף המאזניים היטה הפתק... המלמד על כוונת שיתוף, אשר מעבר לכך שקרע אותו והודיע לנתבעת על ביטולו, לא שלח הנתבע מכתב לתובעת על ידי עו"ד מטעמו ולא פנה לביהמ"ש להצהיר על חוסר תוקפו של הפתק ולא זו בלבד אלא שהלך לגישור על מנת לנסות ולהגיע להסכמות**". בפתק לא פורט מהו אותו רכוש שהצדדים רכשו במשותף, כשהנטל מוטל על האישה להוכיח מה נצבר יחד בתקופת השיתוף, החל ממועד עריכת הטקס האלטרנטיבי ביום 16.10.01 ועד מועד הקרע בחודש פברואר 2019, כאשר יש לנכות את הרכוש שנצבר לפני יום 16.10.01 או רכוש הנובע מהתקופה שקדמה לחיים המשותפים.

14. <u>בכל הנוגע לדירה ברחוב ט'</u> – הוכח שדירה זו נרכשה מכספי חברת ל' וכספים אלו מקורם בתקופה שקדמה לתחילת הקשר בין הצדדים. האיש הוכיח שכספי רכישת דירה זו מקורם בכספים שהוא הרוויח לפני תחילת הקשר "**ועדותו אמינה בעיני**". בנוסף, האישה חתמה על כתב התחייבות בקשר לדירה זו סמוך לפני שהיא נמכרה והצהירה כי היא לא תטען "כל טענה ביחס לזכויות כלשהן בדירה" וכי אין לה התנגדות שמלוא התמורה תועבר למוכר. גם האישה הודתה שדירה זו נרכשה מכספים שהאיש קיבל מחברת ל'. בנסיבות אלו, אין לאישה זכויות בתמורת דירה זו שנמכרה ביום 9.2.17 בסך של 6,440,000 ₪.

15. <u>בכל הנוגע לנכס ברחוב ח'</u> – מדובר בבניין ישן שנרכש על ידי האיש ושותפים נוספים לצורך שיפוצו לפני תמ"א 38 (להלן: **הנכס ברחוב ח'**). לאיש יש שלוש דירות בנכס זה "**שהנתבע הוכיח שנרכש באמצעות תמורת הדירה ברחוב ט' וכספי מכירת חברה ל', משכנתא, הלוואות והתחייבויות שנטל, כשהתובעת העידה שחתמה שאין לה כל חלק בדירה ברחוב ט' לאור הבטחת הנתבע שיש לה חלק בנכס ברחוב ח'**". לאור זאת ולאור הפתק, מגיע לאישה מחצית משווי שלוש דירות, נכון למועד הקרע שהוא בפברואר 2019, "**לאחר ניכוי המשכנתא, ההלוואות וההתחייבויות על הנכס ובניכוי תוצאות תביעת השותפים לגבי הנכס ברחוב ח**"".

16. <u>בכל הנוגע לנכס ברחוב ל'</u> – האיש טען שרכישת נכס זה (להלן: **הנכס בל'**) ממונף במלואו במימון חיצוני, שניתן כהלוואה על ידי צד ג'. "**טענת הנתבעת להסכם הלוואה למראית עין לא הוכחה על ידה**"... לכן, מגיע לאישה מחצית מהזכויות עד למועד הקרע בניכוי כל ההתחייבויות.

17. <u>בכל הנוגע לחברת ס'</u> – החברה הוקמה בשנת 2004 ומגיע לאישה מחצית מהכספים המצויים בה, נכון למועד הקרע, בניכוי כל ההתחייבויות.

18. <u>בכל הנוגע לחשבונות הבנק של הצדדים</u> – יש לערוך איזון של כל חשבונות הבנק נכון למועד הקרע. מאחר שהאישה קיבלה בתקופת החיים המשותפים מאביה מיליון ₪ בהתאם להסכם פשרה שחתמה עמו, לאיש מגיע מחצית מסכום זה, דהיינו חצי מיליון ₪ ואולם שני נכסים שהאישה קיבלה מאביה לפני תחילת היחסים, מהווים רכוש נפרד שלה.

nevo.co.il

19. <u>בכל הנוגע לזכויות סוציאליות ופנסיוניות</u> – יש לבצע איזון לתקופה החל מיום 16.10.01 ועד ליום הקרע שהוא יום 28.2.19 ולצורך כך מונה רואה חשבון.

20. על האיש לשלם לאישה הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך של 20,000 ₪.

ב. תמצית טענות המערער

1. שגה בית המשפט קמא בכך שפסק שקיים שיתוף רכושי בין הצדדים, שכן מדובר בידועים בציבור שנהגו בהפרדה רכושית. הצדדים בחרו שלא להינשא כדמו"י, לא בשל מניעות דתית, אלא מתוך בחירה חופשית ומודעת שעניינה לא להחיל על עצמם את חוק יחסי ממון או שותפות רכושית. במשך 18 שנים הקפידו הצדדים על הפרדה רכושית, לא היו להם חשבונות בנק משותפים, לא נרכש רכוש משותף והייתה הסכמה ברורה להפרדה. יתרה מכך, המשיבה טענה ל-"הפרדה רכושית למראית עין", כלומר המשיבה הודתה כי הייתה הפרדה בפועל, ומכל מקום, לא עמדה בנטל המוגבר להוכיח את אותה הפרדה "למראית עין" כביכול.

2. בשנת 2017 החלה המשיבה ללחוץ על המערער לשנות את ההפרדה הרכושית שבה נהגו הצדדים במשך כל השנים. לחץ זה הגיע לשיאו בליל הסילבסטר, עת היה המערער שיכור והמשיבה ניצלה זאת והחתימה אותו על הפתק. ברם, לאחר שהתפכח המערער, הוא השמיד את הפתק בידיעת המשיבה והבהיר לה שהוא איננו מסכים לשנות את ההפרדה הרכושית. המניע לפתק, כפי שהתברר למערער בהמשך, היה רומן מחוץ לנישואין שניהלה המשיבה עם חברו הטוב ביותר ובעלה של חברתה הטובה ביותר, כאשר החלה המשיבה לתכנן את פרידת הצדדים בקור רוח.

3. אין זכר לפתק בכתבי הטענות של המשיבה, בגילוי המסמכים, בפרוטוקולים של דיוני קדם המשפט וברי כי המשיבה לא ראתה כל תוקף בפתק, עד אשר שינתה את גרסתה בתצהירה.

4. בית המשפט קמא לא ערך דיון בשאלת מעמדו של הפתק, דהיינו האם מדובר בהסכם, טיוטת הסכם, התחייבות הדדית או חד צדדית, התחייבות למתן מתנה וכיוצא באלה. בית המשפט קמא לא דן בשאלת תוקפו של הפתק אך על בסיסו, קבע כי מתקיימת כוונת שיתוף. בית המשפט קמא גם לא דן בשאלה מה המשמעות שהפתק נחתם רק על ידי המערער, חרף הניסוח "אנו מתחייבים", והאם למערער יש זכות לחזור בו מאותה התחייבות, ולא התייחס לעובדה שהוגש צילום של הפתק ששלחה המשיבה לחברתה במסרון בוואטסאפ שבו שאלה מה דעתה. לא נערך דיון בדבר נסיבות כתיבת הפתק, לרבות דיון בעילות בטלות הפתק, כדוגמת חוסר תום לב קיצוני, טעות והטעיה וכן בית המשפט קמא התעלם מכך שהפתק שינה את המצב המשפטי שהיה נהוג במשך שנים ולא דן בשאלה מה משמעות שינוי כאמור בסוף הקשר.

5. הפתק אינו עולה כדי הסכם מחייב או התחייבות תקפה למתן מתנה. אין הצעה וקיבול, לא היו גמירות דעת ומסוימות, הצדדים לא התייעצו עם עו"ד עובר לחתימת המערער על הפתק, הפתק הושמד מיד לאחר מכן בידי המערער ובידיעת המשיבה ואילו המשיבה כלל

לא פנתה לבית המשפט בתביעה לאכוף את ההתחייבות, כביכול, שבמסגרת הפתק, אלא הגישה תביעה רכושית.

6. הפתק לא יכול להיחשב כהסכם ממון או כהתחייבות לתת מתנה, מאחר שהוא לקוני ואינו מתייחס לפרטים מהותיים כדוגמת מועד תחילת השיתוף הרכושי, על אילו נכסים הוא חל, האם ישנם נכסים המוחרגים מהשיתוף וכיוצא באלה. ככל שמדובר בהתחייבות לתת מתנה, למערער יש זכות לחזור בו מכוונה זו, עקב התנהגות מחפירה של המשיבה.

7. בית המשפט קמא שגה בכך שהפך את הנטל עקב קריעת הפתק על ידי המערער, וכן שגה בכך שקבע שהיה על המערער להגיש תביעה בדבר בטלות הפתק, הגם שהפתק הועלה לראשונה (בגרסה מצולמת ולא במקור) רק בתצהיר עדותה הראשית של המשיבה. היה על בית המשפט קמא לקבוע שהיה מוטל על המשיבה להגיש תביעה לאכיפת הפתק.

8. בית המשפט קמא קבע שהמערער, עדיו וראיותיו היו אמינים, להבדיל מגרסת המשיבה שקרסה ואף על פי כן, פסק לפי גרסתה. בית המשפט קמא גם שגה בפרשנות שנתן לפניה לגישור, מאחר שהפניה לגישור לאחר החתימה על הפתק, מוכיחה ששני הצדדים לא ראו בפתק שהושמד, דבר מה סופי או מחייב.

9. <u>הדירה ברחוב ט'</u> – בית המשפט קמא קבע בצדק שאין למשיבה זכויות בדירה ברחוב ט', אולם בפועל, חילק את תמורת הדירה שברחוב ט', שהופקדה בחשבון הבנק של המערער, בכך שקבע שיש לאזן את חשבון הבנק של המערער. הדירה נרכשה בסכום ע"ס 1.28 מיליון ₪ מכספי חברת ל', שמקורם לפני הקשר הזוגי. בנוסף, בית המשפט קמא קבע כי גרסתה של המשיבה בכל הנוגע לדירה שברחוב ט' הייתה בלתי אמינה, אולם אעפ"כ, קיבל את גרסתה שלפיה חתמה ויתור על זכויות בדירה שברחוב ט' רק משום שהמערער הבטיח לה זכויות בנכס ברחוב ח'.

10. <u>הנכס ברחוב ח'</u> – בית המשפט קמא התעלם מראיות בדבר מקורות המימון לרכישת הזכויות בנכס ברחוב ח' ושגה בקביעתו שלפיה תמורת הדירה שברחוב ט' שימשה למימון הנכס ברחוב ח', שכן הנכס ברחוב ח' נרכש ארבע שנים לפני מכירת הדירה שברחוב ט'. המערער רכש דירת קרקע ב-1.8 מיליון ₪ בבניין ברחוב ח', אשר מחציתה מומנה מדיבידנדים של חברת ל' ומחצית ממשכנתא. הדירה הושכרה ושכה"ד כיסה את החזרי המשכנתא ונותרה יתרה קטנה.

11. מימון חלק מעלויות הבניה של הנכס ברחוב ח' (להבדיל מעלויות הרכישה) מומן מתמורת הדירה שברחוב ט', שהופקדה בחשבון הבנק של המערער ומהלוואה מצד ג' (שלא הוחזרה). ההון העצמי לרכישת הנכס שברחוב ח', כמו גם הדירה שברחוב ט', מקורו ברכוש נפרד וצריך לחול עליו אותו הדין כמו הדירה שברחוב ט', כלומר שלמשיבה אין זכויות בו. בית המשפט קמא אף קבע בסעיף 9.4.1 לפסק דינו שהמערער הוכיח שרכש את הזכויות בנכס ברחוב ח' מכסף נפרד. בנוסף, במועד הקרע לא היו שלוש דירות ברחוב ח', אלא מגרש עם תחילת בניית שלד ועוד שותפים רבים לאיש. בית המשפט קמא שגה שלא מינה שמאי

להעריך מה שווי זכויותיו של המערער במועד הקרע ואף לא נתן הוראות לרו"ח בוכניק לנכות את שווי הדירה שברחוב ט'.

12. <u>הנכס ברחוב ל'</u> – למערער זכויות בנכס ברחוב ל' יחד עם שותפים רבים, מכוח שני הסכמי שיתוף, וזכויותיו ממונפות במלואן במימון חיצוני בדמות הלוואת בלון שטרם שולמה. הנכס לא מומן מהון משותף של הצדדים ודינו כנכס נפרד ולכן שגה בית המשפט קמא משקבע כי המשיבה שותפה בו.

13. <u>חברת ס'</u> – מדובר בחברת ארנק שהוקמה בשנת 2004 לטובת מכירת המניות של חברת ל' והכנסת שותף. הוכח כי ההון של חברת ס' מקורו בחברת ל' ולכן שגה בית המשפט קמא כאשר קבע כי החברה משותפת לצדדים וכי יש לאזנה.

14. בית המשפט קמא שגה גם בנוגע לקביעותיו בקשר עם מחצית תמורת הסכם הפשרה שבין המשיבה לבין אביה, שלפיהן על המשיבה לחלוק מחצית מהסכום עם המערער: ראשית, שלושה ימים אחרי מועד ביצוע האיזון, העביר המערער מיליון ₪ לחשבון המשיבה ולכן איזון החשבון במועד שנקבע, יביא לכך שהמשיבה תקבל חצי מיליון ₪ נוספים על מיליון השקלים שכבר קיבלה מהמערער. שנית, ע"פ הסכם הפשרה, היה על אבי האישה לשלם למשיבה 2 מיליון ₪, אולם הלה שילם רק מיליון ₪ והמשיבה ויתרה על מיליון ₪ נוספים, והיא לא הייתה רשאית לעשות כן, מאחר שמדובר בוויתור על חלקו של המערער.

15. בית המשפט קמא שגה גם בכך שמינה רואה חשבון בלי לתת לו הנחיות מוגדרות ובכך שלא מינה שמאי. לפיכך, יש להורות על ביטול פסק דינו של בית המשפט קמא, ואין צורך במינוי רו"ח מאחר שאין כל שיתוף רכושי. אולם, ככל שייקבע שיש צורך במינוי רו"ח, אזי יש להגדיר כדבעי את תפקידו. בנוסף, יש למנות שמאי שיערוך שומה נכון למועד פברואר 2019 ולהורות על המצאת כל ראיה בדבר מצב הבניה נכון למועד זה. כמו כן, יש לחייב את המשיבה בהוצאות ובשכ"ט עו"ד.

ג. תמצית טענות המשיבה

16. השאלה בדבר כוונת השיתוף בנכס ספציפי והיקף השיתוף בו, היא שאלה עובדתית, ואין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בקביעות מסוג מהימנות ועובדות.

17. המשיבה היא אדם פשוט ותם לב, להבדיל מהמערער שהוא איש עסקים ממולח אשר לימים הפך גם ליזם נדל"ן מצליח. לצדדים הייתה מניעות מלרשום נכסים ע"ש המשיבה מתחילת הקשר, על רקע הסתבכותו הכלכלית של אביה, שלו היו נושים רבים. המשיבה סמכה על המערער ועל הצהרותיו במשך השנים שלפיהן הרכוש הוא רכוש המשותף לשניהם ולא ערכה הסכם ממון. המערער פרנס באופן בלעדי את המשפחה לאורך השנים והבהיר למשיבה כי היא לא צריכה לעבוד ואכן, המשיבה הפסיקה לעבוד בשנת 2006, גידלה את הילדים ומעת לעת עבדה בעבודות מזדמנות, אשר דווחו באמצעות החברה המשפחתית. ככל שהערעור יתקבל, המשיבה תצא מזוגיות שנמשכה כשני עשורים חסרת כל.

18. המערער לא הוכיח את דבר ההפרדה הרכושית הנטענת והתעלם מעובדת ניהול הכנסותיה של המשיבה באמצעות החברה שלו ובכלל זה הוצאת חשבוניות על ידו, העובדה כי שילם לה משכורת הגם שלא עבדה בחברה, עובדת היותו המפרנס הבלעדי של המשפחה, העובדה שהיא לא ניהלה חשבון בנק ולא היה לה כרטיס אשראי או פנקס שיקים, וכן העובדה שהמערער נשא בהוצאות העסק הכושל של המשיבה, לרבות תשלום לספקים. המשיבה עשתה עסקאות יומיומיות בכרטיס האשראי של המערער ושל החברה. כמו כן, המשיבה העידה בצורה מפורטת על אודות ההפרדה למראית עין שערכו הצדדים ועדיה וטענותיה של המשיבה, תמכו בגרסתה.

19. הטענות בדבר טעות והטעיה, התנהגות מחפירה על רקע הטענה לבגידה אינן רלוונטיות לנושא הרכושי. במועד שבו נכתב הפתק, המשיבה הפסיקה את הרומן שניהלה מחוץ לנישואין וסברה בכנות כי תצליח לשקם את יחסיה עם המערער. בנוסף, גם אם הפתק אינו מסוים דיו, כבר נקבע בפסיקה כי במקרים של יחסי קירבה, אין צורך להקפיד על מסוימות פורמלית, וכי התחייבות למתן מתנה אינה חייבת להיות ערוכה בכתב רשמי, ככל שקיימות ראיות חיצוניות המוכיחות את כוונת הנותן.

20. המערער הודה שהפתק נכתב בכתב ידו ונחתם על ידו ולפיכך, הפתק עולה כדי הודאת בעל דין שלפיה הרכוש הוא רכוש משותף. הפתק נכתב בתקופה שבה היו סדקים במערכת היחסים אך לפני שהצדדים שקלו להיפרד. המערער גם הודה שלא הייתה הפרדה רכושית אמיתית וכי המשיבה דרשה לתת ביטוי בכתב לשיתוף לאחר שהבשילו הליכי הפשרה עם אביה, כלומר, הדיון על הרכוש הגיע לאחר שהוסר האיום על הרכוש המשותף של הצדדים.

21. המערער לא היה שיכור כאשר חתם על הפתק, שכן לאחר מכן הוא פנה עם המשיבה למגשרת כדי לגבש הסכם בין הצדדים. הצהרת הכוונות של המערער שבאה לידי ביטוי בפתק, אמורה הייתה לשמש בסיס להסכם מסודר ואין זה משנה שהמשיבה לא חתמה על הפתק או כי הפתק הושמד, מאחר שברור שהמשיבה הסכימה לאמור בפתק.

22. טענות המערער הן טענות בעל פה כנגד מסמך בכתב. הפתק הוא בבחינת מסמך מסגרת להסכם ממון, מאחר שמדובר בהצהרה כתובה המתייחסת למצב הרכושי של הצדדים וכן עיקר מהותו של המסמך עוסק במקרה של פרידה אשר בעטיה תידרש תשובה לשאלת חלקה של המשיבה ברכוש המשותף.

23. הודעת בעל דין נוספת מצד המערער בנוגע לכך שהרכוש היה משותף, מצויה במסרון וואטסאפ מיום 8.5.20 שבמסגרתו כתב המערער למשיבה: "רוצה להגיד לך כבר מזמן שדירת הפנטהאוז תהיה רשומה בבעלותך", ואין ממש בהסברו שלפיו הודעה זו נשלחה לפני הגשת התביעה וכי הוא הציע למשיבה לגור בפנטהאוז ברחוב ל' עד שהילדים יהיו בגירים.

24. המערער הותיר את תמורת הדירה שברחוב ט' בחשבונו ומאחר שהצדדים קבעו שכל הרכוש שהם צברו משותף לשניהם, אזי ברי כי הדבר כולל גם את חשבון הבנק. אין

להתחקות אחר מקור הכספים בחשבון וממילא המערער לא עשה דבר כדי לייחד כספים אלו מכספים אחרים.

25. בית המשפט קמא קבע שהמערער הבטיח למשיבה שהדירה שברחוב ח' תהיה משותפת ולכן, מקורות המימון של דירה זו אינם מאיינים את הבטחתו למשיבה. בדין קבע בית המשפט קמא את זכויותיה של המשיבה בדירה זו, הן בשל הפתק והן על רקע ויתורה על הדירה שברחוב ט', שבה התגוררו הצדדים עם ילדיהם. הביטוי "שצברנו במשותף" כולל רכוש שנצבר בתקופת הקשר הזוגי ולכן אין להוציא מתחולה זו את הנכס שברחוב ח'.

26. כספי תמורת הדירה שברחוב ט' ויתר הכספים שצברו הצדדים שימשו, בין היתר, לצורך רכישת הנכס ברחוב ל' ואין מדובר בנכס שכולו ממונף. יתרה מכך, גם אם המימון של הנכס אינו מכספים משותפים, אין הדבר מאיין את השיתוף.

27. הוכח שהמערער עירב את כספם ורכושם של הצדדים לאורך השנים עם שותפיו ועם חברות שבבעלותו, דיווח על הכנסותיה של המשיבה בחברת ס' המשפחתית והפיק לה תלושי שכר מהחברה. חברת ס' נרשמה ופעלה מדירת המגורים שברחוב ט' ותוארה בדוחות הכספיים כ-"חברה משפחתית". המערער התנגד בחוסר תום לב לגילוי מסמכים שביקשה המשיבה כדי להוכיח שלא הייתה הפרדה רכושית וכי הכספים המשותפים של הצדדים עורבבו עם שותפים עסקיים של המערער בפרויקטים הנדלניים.

28. לפי חוות הדעת של רואה החשבון מטעם המערער, במועד הקרע היו לחברת ס' רווחים צבורים בסכום הדיבידנדים שחולקו ע"ס 240 אלף ₪; בנוסף הייתה לחברה יתרת עו"ש של 241,495 ₪.

29. למערער מגיע סכום ע"ס חצי מיליון ₪ בהתאם למועד שקבע בית המשפט קמא ואין בסיס לטענה שלפיה המשיבה תקבל יותר מחצי מיליון ₪ נוספים בעצמה. המערער הכווין את המשיבה לוותר על מיליון השקלים הנוספים, לותר על ניהול ההליכים נגד אביה ולהסתפק בפיצוי זה. המשיבה למעשה ויתרה על דירות שהיו רשומות על שמה מאחר שסמכה על המערער, ולכן המערער מנוע מלהתכחש להסכמתו בעניין זה.

30. המשיבה מסכימה למינוי שמאי אולם לא לסרבול ההליך ולשיטתה. צדק בית המשפט קמא בקביעתו בנוגע לזכאותה בקשר עם שלוש הדירות. מקור הכספים לבניית המיזם ברחוב ח' הוא בכספים המשותפים שצברו הצדדים לאורך השנים, משכנתא שנטלו הצדדים ע"ס 900 אלף ₪ והלוואה מאחיו של המערער, אשר נחזה להיות הסכם פיקטיבי.

31. לאור כל האמור, יש לדחות את הערעור ולחייב את המערערת בהוצאות ושכ"ט עו"ד.

ד. דיון והכרעה

1. אין מחלוקת שהצדדים היו ידועים בציבור כבני זוג וליבת המחלוקת היא האם חלה על הצדדים חזקת השיתוף.

2. ב[ע"א 621/69](#) **נסיס נ' יוסטר** (פורסם בנבו, 25.5.70) נקבעו ביחס להגדרת "ידועים בציבור" הדברים הבאים:

> **"יש כאן שני יסודות: חיי אישות כבעל ואשה וניהול משק בית משותף. היסוד הראשון מורכב מחיים אינטימיים כמו בין בעל ואשתו המושתתים על אותו יחס של חיבה ואהבה, מסירות ונאמנות, המראה שהם קשרו את גורלם זה בזו... היסוד השני הוא ניהול משק בית משותף. לא סתם משק בית משותף מתוך צורך אישי, נוחות, כדאיות כספית או סידור עניני, אלא כפועל יוצא טבעי מחיי המשפחה המשותפים, כנהוג וכמקובל בין בעל ואשה הדבקים אחד בשני בקשר של גורל חיים..."**.

3. בפסיקתו של בית המשפט העליון מהעת האחרונה, ניכר שיש לנקוט בזהירות טרם קביעה בדבר היות בני זוג ידועים בציבור ו"תנאי הכניסה" להגדרה זו הוחמרו. ב[רע"א 5096/21](#) **פלוני נ' ש. שלמה חברה לביטוח בע"מ** (פורסם בנבו, 15.12.21) קבעה כב' השופטת וילנר כי:

> **"יש לנקוט משנה זהירות בטרם הכרזה על בני זוג כידועים בציבור... עמדתי על כך שההגדרה המתאימה כיום למושג "ידועים בציבור" היא זו – בני זוג אשר החליטו, בין במפורש ובין במשתמע, להחיל על עצמם את מרבית התוצאות האזרחיות-כלכליות של מוסד הנישואין והשלכות הגירושין, מבלי לקבל מעמד של נישואין... בהקשר זה נודעת חשיבות מיוחדת לשאלה אם בני הזוג קיימו משק בית משותף וניהלו חיי משפחה"**.

4. ב[רע"א 3323/23](#) **שלמה חברה לביטוח בע"מ נ' פלוני** (פורסם בנבו, 6.5.24) (להלן: **עניין שלמה**), שב בית המשפט העליון לדון במקרה הנ"ל, אשר עסק בבני זוג צעירים שלאחר מגורים משותפים של כשנה וחצי, החליטו להינשא בנישואין אזרחיים בחו"ל ואולם לדאבון הלב, בת הזוג נהרגה בתאונת דרכים כחודשיים לפני מועד החתונה המתוכן, שעה שבני הזוג היו מאורסים. כב' השופטת וילנר נדרשה שוב להגדרת "ידועים בציבור" וקבעה כי "**מוסד הידועים בציבור נועד להעניק לבני הזוג החיים חיי משפחה דמויי נישואין, את מירב הזכויות והחובות הנובעות מחיי הנישואין, הן בינם לבין עצמם, הן כלפי צדדים שלישיים... בכלל זאת, יחולו על ידועים בציבור זכויות פנסיוניות, חובת תשלום מזונות אזרחיים, הלכת שיתוף הנכסים, זכויות ירושה, זכאות לקצבת שארים, הכרה בדיירות מוגנת, ועוד...**".

5. כמו כן, הודגש כי מדובר "**בהסכם חוזי בין הצדדים אשר מהווה את המקור לזכויות והחובות המשפטיות השונות שיחולו על הקשר ביניהם**", ומאחר שמדובר בתפיסה חוזית המהווה את הבסיס להטלת הזכויות והחובות, היא "**מחייבת איפוק וריסון טרם ההכרה בהם כידועים בציבור**". מאחר שלא מדובר בסטטוס אלא "**בהסכם חוזי בין הצדדים, אשר מהווה את המקור לזכויות והחובות המשפטיות השונות שיחולו על הקשר ביניהם**", יש לבחון האם התקיימה ביניהם התחייבות רצונית "**המלווה בכוונה**

ליצור יחסים משפטיים". בנוסף נקבע שיש להתאים את רף ההוכחה להיותם של בני הזוג ידועים בציבור "**למניעים אשר עמדו בבסיס הימנעותם ממיסוד הקשר הזוגי**".

6. לפיכך, אם עומדת בפני בני הזוג אפשרות למסד את הקשר הזוגי "**הרי שהימנעותם ממיסודו עשויה להעיד על כוונה שלא להחיל את השלכות חיי הנישואין על מערכת יחסיהם**". כמו כן, נקבע בפסק הדין בעניין שלמה, שניתן להוכיח רצון להחלת חובות אזרחיות כלכליות כאשר, למשל, קיימים נכסים משותפים, קיים רישום רשמי של כתובת מגורים משותפת, חשבון בנק משותף, ילדים משותפים, רישום בן הזוג כמוטב בפוליסת בן זוגו או עריכת טקס פורמלי של מיסוד הקשר. נקבע שיש לוודא שהתוצאה המשפטית של החלת הזכויות והחובות תשקף את כוונת הצדדים ועל בית המשפט לבחון האם הוכח שהצדדים התכוונו "**להחיל על עצמם את ההשלכות המשפטיות של חיי הנישואין**".

7. עו"ד יוסי מנדלסון ועו"ד עירית רייך זיו טוענים במאמרם "**מגמות ושנויים במוסד הידועים בציבור – התבוננות מחודשת על ההשלכות המתבקשות**" (פורום עיוני משפט, 27.8.24) (להלן: **מנדלסון ורייך**) כי משמעות פסקי הדין בעניין שלמה היא שלמעשה בוטל המבחן הדו-שלבי שהיה נהוג וכיום קיים מבחן חד שלבי. דהיינו, לשיטתם, אין לבחון תחילה האם בני זוג מוגדרים כידועים בציבור ורק ככל שהתשובה חיובית, יש לבדוק בכל מקרה ומקרה האם החוק הרלוונטי או הדין בנושא ספציפי חל על בני הזוג הידועים בציבור; אלא לטענתם, החל מהרגע שבו בני הזוג הוכרו כידועים בציבור, יש להחיל עליהם את כלל החובות והזכויות החלות על בני זוג נשואים ללא מבחנים ובדיקות נוספות.

8. אפרט: חזקת השיתוף בין בני זוג נשואים, הפכה מחזקה הדורשת הוכחה לתחולתה ולכוונת שיתוף, לחזקה נורמטיבית שהנטל לסתור אותה מוטל על הצד המתכחש לה. ברם, בכל הנוגע לידועים בציבור, חזקת השיתוף הנורמטיבית לא הוחלה וביחס אליהם המשיכה לחול הלכת השיתוף במתכונתה הישנה, דהיינו הלכת השיתוף החוזית הדורשת הוכחת כוונת שיתוף והנטל להוכחת שיתוף בנכסים גבוה יותר. לדעתם של מנדלסון ורייך, משמעות פסקי הדין בעניין שלמה היא שאין עוד צורך להחיל על ידועים בציבור הסדר שונה מבני זוג נשואים והחל מהרגע שבו בני זוג הוכרו כידועים בציבור, מוחלים עליהם כלל החובות והזכויות הנובעות מהגדרה זו, ללא מבחנים נוספים, וכן תחול עליהם חזקת השיתוף הנורמטיבית החלה על זוגות נשואים שחלה עליהם חזקת השיתוף. דהיינו, השיתוף יחול על כל רכוש שנצבר בחיים המשותפים למעט רכוש חיצוני.

ראו גם: עמ"ש 59086-02-25 **פלונית נ' אלמוני** [נבו] (8.1.26).

9. כפי שסבר בית המשפט קמא, אף לדעתי ההלכה רבת השנים הקובעת שגם מי שמוכר כידוע בציבור עדיין מוטל עליו הנטל להוכיח כוונת שיתוף בנכסים, שרירה וקיימת גם כיום, ולא שונתה [(ע"א 52/80 **שחר נ' פרידמן** (פורסם בנבו, 16.2.84); ע"א 4385/91 **סלם נ' כרמי** (פורסם בנבו, 6.5.97)]. כפי שנקבע בבג"ץ 4178/04 **פלוני נ' בית הדין הרבני** (פורסם בנבו, 13.12.06): "**ההלכה לפיה לשם הוכחת כוונה לשיתוף נכסים בין בני זוג**

ידועים בציבור נדרשות ראיות נוספות מעבר לעצם החיים המשותפים יחדיו, נובעת מהזהירות שלא לכפות על הצדדים הסדר של שיתוף רכושי מקום בו בני הזוג בחרו שלא להחיל על עצמם הסדר כאמור".

לצורך שינוי הלכה שנשנתה במשך שנים רבות בפסיקת בית המשפט העליון, צריכה להיות אמירה מפורשת בפסק דין של בית המשפט העליון הקובעת אחרת. לענ"ד, לא ניתן להסיק מעניין שלמה שההלכה בדבר הצורך בהוכחת כוונת השיתוף בנכסים אצל ידועים בציבור, בוטלה.

ראו גם: עמ"ש (ת"א) 32785-01-24 **פלונית נ' פלוני** (פורסם בנבו, 24.12.24).

10. הטעם לכך הוא, שמאחר שידוע בציבור איננו סטטוס, והמעמד מבוסס כולו על הסכמה חוזית, יש להוכיח את היקף ההסכמה ומה היא כוללת. דהיינו, יש להחיל על הצדדים רק את ההשלכות המשפטית שהם הסכימו עליהן. כך סבור גם פרופ' דב פרימר במאמרו: "**ידועים בציבור – פנינו לאן?**" **עסק משפחתי**, גיליון 4, ינואר 2026) שבו הוא כותב כי: "**אין זה מן הנמנע שבני זוג יסכימו כי על אף רצונם להיחשב ל"ידועים בציבור" רק חלק מהזכויות והחובות הכלכליות הנובעות בדיני הנישואין יחולו עליהם... אין כל הצדקה להחיל על בני הזוג יותר ממה שהסכימו... אין סיבה ואין היגיון לסטות מההלכה רבת השנים הקובעת שכדי להחיל על זוג ידועים בציבור את השיתוף בנכסים, חובה להוכיח תחילה כוונת שיתוף וזאת מעבר לחיים משותפים. המבחן אם כן הוא דו שלבי אף אליבא דהשופטת וילנר: האם בני זוג ידועים בציבור? אם כן – על איזה מהנכסים התכוונו הצדדים שיחול השיתוף?**". יצוין שבדנ"א 4178/24 **פלוני נ' שלמה חברה לביטוח בע"מ** (פורסם בנבו, 14.7.24) שבמסגרתו דחה כב' מ"מ הנשיא השופט פוגלמן בקשה לדיון נוסף בפס"ד בעניין שלמה, צוין בסעיף 5 כי בפסק הדין בעניין שלמה: "**עמדה השופטת וילנר על המבחנים שנקבעו בפסיקה להכרה בבני זוג כידועים בציבור, תוך שציינה כי בבסיס מוסד זה עומדת תפיסה חוזית שמשקפת את רצונם של בני הזוג להחיל מערך זכויות וחובות משפטיות על הקשר הזוגי**". דהיינו, הבסיס לשיתוף הוא חוזי ולא נורמטיבי.

11. כפי שנקבע בבע"מ 2478/14 **פלונית נ' פלוני** (פורסם בנבו, 20.8.15), בסעיף 42: "**חזקת השיתוף שחלה על בני זוג שהם ידועים בציבור מעידה, במקרה הרגיל, על שיתוף בנכסים שנרכשו במשותף או כאלו שמשמשים את בני הזוג בחיי היום יום. לעומת זאת, על מנת להחיל דין שיתוף על נכסים אחרים של מי מבני הזוג, תידרש ראייה נוספת כלשהי שתעיד, אפילו באופן נסיבתי, על כוונת שיתוף בנכס המסוים**".

12. ומן הכלל אל הפרט: לצדדים לא היה רכוש משותף כלל, אפילו לא חשבון בנק אחד משותף. במהלך החיים המשותפים האישה עבדה מעט מאוד, ובחלק ניכר מהזמן היא טיפלה בילדי הצדדים והכנסתה הייתה "זניחה" (סעיפים 40-39 לתצהיר העדות הראשית מטעמה). מכאן, שהנכסים שנרכשו ע"י האיש בתקופת החיים המשותפים, מקורם ברכוש שנצבר לפני הקשר ומהלוואות שנטל. ביהמ"ש קמא קבע כממצא עובדתי, ששלושת

הנכסים של האיש – הדירה ברחוב ט', הנכס ברחוב ח' והדירה ברחוב ל', נרכשו באמצעות מקורות כספיים שהמערער צבר לפני הקשר ובאמצעות הלוואות שהאיש נטל והאישה לא תרמה מבחינה כספית דבר לצורך רכישת נכסים אלו. בנוסף, הצדדים בחרו במודע שלא להינשא בנישואין דתיים או בנישואין אזרחיים. ניהול חשבונות בנק נפרדים והיעדר רכוש משותף, מהווה ראייה משמעותית לקיומה של הפרדה רכושית. הנכסים שנרכשו על ידי האיש – למעט הדירה שברחוב ט' שמקורה ברכוש נפרד מלפני הקשר ושנמכרה כמה שנים לפני מועד הקרע – הם נכסים עסקיים שלא שמשו את הצדדים "בחיי היום יום", והאיש רכש אותם במסגרת פעילותו כיזם נדל"ן. לצדדים אין דירת מגורים שבה התגוררו במועד הקרע ולצורך הוכחת כוונת שיתוף, על האישה כתובעת, להביא ראיות על כוונת שיתוף ביחס לכל אחד מהנכסים.

13. בית המשפט קמא קבע כי לכל אחד מהצדדים "**הסברים הגיוניים התומכים בטענותיו. לתובעת בדבר כוונת שיתוף ולנתבע בדבר הפרדה רכושית**". בית המשפט קמא קבע למעשה שהאישה לא הוכיחה שהצדדים הסכימו על שיתוף בנכסים כלשהם, והיא לא הביאה ראיות להוכחת טענתה שזה היה המשטר הרכושי שהצדדים הסכימו עליו. אין להתערב בקביעה עובדתית זו, המבוססת על התרשמותו הבלתי אמצעית של בית המשפט קמא מהצדדים ומהעדים שזומנו. ברם, בית המשפט קבע כי: "**את כף המאזניים היטה הפתק... המלמד על כוונת שיתוף**". דהיינו, לולי הפתק, תביעת האישה הייתה נדחית מאחר שלא הוכח שהייתה כוונת שיתוף ולו בנכס אחד. לפיכך, יש לבחון האם צדק בית המשפט קמא כשקבע שהפתק "היטה את המאזניים" וניתן היה ללמוד ממנו שהאיש התחייב באותו מועד שכל הרכוש שנצבר בתקופת החיים המשותפים הוא רכוש משותף.

14. לאחר עיון בטענות הצדדים אני סבור שלא ניתן להתבסס על הפתק כהוכחה לדבר קיומה של הסכמה בין הצדדים על שיתוף רכושי, מטעמים אלו:

א. הן בכתב התביעה והן בגילוי המסמכים מטעמה של האישה, הפתק כלל לא הוזכר והוא נזכר לראשונה רק בתצהיר העדות הראשית מטעמה. לו סברה האישה שהפתק הוא בעל משמעות ומלמד על הסכמת האיש לשיתוף בנכסים, מדוע לא הזכירה כלל את דבר קיומו בכתב התביעה? אכן, הפתק הושמד ונקרע על ידי האיש מספר ימים לאחר שנחתם. ואולם, אם הפתק היווה הסכמה על שיתוף בכלל הנכסים, מדוע האישה כלל לא הזכירה אותו בתביעתה? לכאורה, מדובר במסמך משמעותי וחשוב ביותר שעיגן את ההסכמה בדבר שיתוף בנכסים. כיצד, אפוא, לא הזכירה האישה את "ראיית הזהב" שהייתה מצויה בידיה? אפילו אם באותו מועד היא לא זכרה שהפתק צולם על ידה, מצופה היה שתזכור את דבר חתימתו של האיש על הפתק. נראה שגם האישה הבינה שפתק זה אינו בעל חשיבות או משמעות משפטית ולכן לא הזכירה אותו.

ב. במועד שבו נחתם הפתק, הייתה האישה כבר בקשר רומנטי ממושך עם גבר אחר. כפי שנקבע בפסק הדין, התברר שמאז שנת 2015 קיימה האישה קשר אינטימי מאחורי

גבו של האיש ללא ידיעתו. אכן, חוסר נאמנות מינית אינו יכול לפגוע בזכויות רכושיות שצבר בן זוג [דנג"ץ 8537/18 **פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול** (פורסם בנבו, 24.6.21)]. ברם, במקרה דנן, טרם חתימת הפתק, לא הייתה לאישה זכות רכושית בנכסי האיש ואי נאמנותה לו, אינה הסיבה לכך שאין לה זכויות בנכסיו אלא הסיבה לכך היא, שלא הייתה ביניהם הסכמה על שיתוף בנכסים. חוסר הנאמנות לא גרע כלל מזכויותיה. אולם, לא ניתן להסתמך על פתק שבו יש התחייבות של האיש לשיתוף בנכסים, שעה שבאותו מועד שבו האיש התבקש לחתום על ההתחייבות, האישה הסתירה מפניו את המצב העובדתי שלפיו היא מקיימת כבר זוגיות אחרת עם חברו הטוב. למעשה, האישה הטעתה את האיש והציגה בפניו מצג שווא שעה שהחתימה אותו על הפתק. דהיינו, במקרה דנן, לא היו לאישה זכויות בנכסי האיש לאור משטר ההפרדה הרכושית ששרר בין הצדדים ואילו הפתק, שנחתם תוך הטעייתו של האיש, לא יכול היה לשמש בסיס להתחייבות תקפה לשתף בנכסיו את האישה, מאחר שהדעת נותנת שהאיש לא היה חותם על הפתק אילו היה יודע את מצב הדברים לאשורו.

ג. מאחר שהאישה לא הוכיחה, כאמור, שלפני חתימת הפתק הייתה לאיש כוונה לשתפה ברכוש כלשהו, ההתחייבות בפתק היא למעשה התחייבות לתת לאישה במתנה מחצית מהרכוש שלו. לפיכך, כפי שטען המערער, יש להחיל על ההתחייבות את סעיף 5 ל**חוק המתנה תשכ"ח – 1968** הקובע שנותן המתנה רשאי לחזור בו מהמתנה כל עוד מקבל המתנה לא שינה את מצבו בהסתמך על ההתחייבות וככל שהתנהלות מקבל המתנה עולה כדי התנהגות מחפירה. במקרה דנן, האיש חזר בו מהמתנה כמה ימים לאחר שהוא חתם עליו כאשר הוא קרע אותו וחזרתו נעשתה כדין. בנוסף, ניתן לראות בהתנהגות האישה, שקיימה קשר אינטימי עם חברו ללא ידיעתו של האיש, משום התנהגות מחפירה המזכה את האיש לחזור בו מהמתנה וכאמור, קריעת הפתק, כמוה כחזרה ממתן המתנה.

ד. הפתק נכתב בליל הסילבסטר, בכתב ידה של האישה, בלי שהיא עצמה חתמה עליו והוא נקרע על ידי האיש מספר ימים לאחר שנחתם. נסיבות אלה, מחלישות מאוד את היכולת להסתמך על הפתק לצורך הוכחת גמירות דעת בדבר שיתוף בנכסים, במיוחד שעה שמדובר בנכסים מאוד משמעותיים שלא פורטו בפתק. לא ניתן גם כל הסבר מדוע האישה לא חתמה על הפתק והעדר חתימתה עליו, אף היא מעוררת ספק משמעותי בדבר תוקפו. כפי שנקבע ב[ע"א 7051/93 **האפוטרופוס הכללי נ' גולדברג** (פורסם בנבו, 20.7.95)]:

"**בהיות המתנה חוזה חד צדדי, ובפרט כאשר המדובר במתנה במקרקעין, חייבת להיות הבדיקה לגבי גמירת דעתו של הנותן קפדנית במיוחד**".

בנוסף, ב[ע"א 3601/96 **ע' בראשי ואח' נ' עזבון המנוח זלמן בראשי ז"ל** (פורסם בנבו, 11.6.98) נקבע בעמ' 597-598 לפסק הדין כי:

"אמות המידה לבחינת קיומה של גמירת הדעת משתנות בהתחשב באופי העיסקה, ובהתחשב במגמה הכללית בדיני המתנה ליתן הגנת יתר לנותן המתנה... אכן, הבטחת ציפיותיו של מקבל המתנה הינה אינטרס ראוי להגנה, ומקובלת עליי ההלכה המושרשת כי את גמירת-הדעת יש להסיק, גם בחוזה מתנה, על סמך גילויה החיצוני של כוונת המתקשר. אלא שבחוזה מתנה יש להכיר בציפיותיו של מקבל המתנה כלגיטימיות רק כאשר הנסיבות והתנהגות הצדדים מצביעות בצורה ברורה וחד משמעית על כוונתו של המעניק להתקשר בחוזה".

ה. הפתק נחתם כשנה לפני שהצדדים נפרדו. בסעיף 21 לתצהיר העדות הראשית של האישה, היא הצהירה כי: "**במהלך שנת 2018 נתגלעו סדקים ביחסי עם הנתבע**", ובחקירתה היא טענה שהצדדים פנו לגישור בשנת 2018 (פרוט' 22.9.22, עמ' 28, ש' 20-21). אף בסעיף 11 לתשובה לערעור, טענה המשיבה כי הפתק נכתב "**בתקופה בה היו סדקים במערכת היחסים ובמהלך גישור וטיפול זוגי**". מכאן, שיש יותר מרגליים לדבר בטענת האיש שלפיה החתמתו על הפתק לא נעשתה בתום לב, שכן האישה כבר "הכינה את הקרקע" לפרידה.

15. העובדה שהאיש לא הגיש תביעה להצהרה כי ההתחייבות שבפתק אינה תקפה, לא צריכה להיזקף לחובתו של האיש, כפי שקבע ביהמ"ש קמא. דווקא על האישה – שעל כתפיה מוטל הנטל להוכיח שיתוף בנכסים – היה מוטל הנטל לאכוף את ההסכם בדמות הפתק, למרות שהוא נקרע, והיא לא הגישה כל תביעה לאכיפתו ואף לא הזכירה את דבר קיומו עד להגשת תצהירי העדות הראשית מטעמה, והוא לא גולה גם במסגרת גילוי המסמכים מטעמה.

16. ודוק: בחקירתה טענה האישה כי לאחר שהאיש "התחיל להתעשר", היא ביקשה ממנו לחתום על הסכם ממון "של שיתוף רכושי". האישה אישרה כי היא ביקשה מהאיש "לשנות את המצב שלכם של הפרדה רכושית" (עמ' 28, שורות 1-2) והיא אישרה גם שלאחר מכירת הדירה ברחוב ט', היא הפעילה מערכת לחצים על האיש "**לשנות את ההפרדה שלכם לשיתוף**" (שם, שורות 10-11). בידי האישה לא הייתה אף ראייה לכך שהאיש הסכים לקיומו של משטר שיתוף בנכסים עוד מתחילת חייהם המשותפים, והראייה היחידה להסכמה זו היא הפתק. ברם, משהפתק לא יכול להוות ראייה להסכמה לשיתוף רכושי, צודק המערער בטענתו שלפיה המשיבה לא הוכיחה שהייתה לצדדים כוונה לשיתוף במכלול הנכסים.

17. לפיכך, התוצאה היא שיש לקבל את הערעור בעיקרו ולקבוע שהאישה לא הרימה את הנטל להוכיח שהיא זכאית, כידועה בציבור, למחצית מכל רכושו של האיש.

18. ברם, בכך לא תם מסענו. האישה צירפה מסרון וואטסאפ ששלח לה האיש ביום 8.5.20, שבמסגרתו כתב: "**רוצה להגיד לך כבר הרבה זמן שדירת הפנטהאוז ברחוב ל' תהיה רשומה בבעלותך כשתסתיים**". משנשאל האיש לפשר הודעה זו, הוא טען שכוונתו הייתה

שהאישה והילדים "**יוכלו לגור בדירה עד שהם יהיו בגירים... זה יהיה ירושת הילדים**" (פרוט' 2.7.23, עמ' 48 שורה 27 עד עמ' 49 שורה 12). לדידי הסברו של האיש הוא הסבר מאולץ ובלתי סביר כלל. בהודעה נכתב מפורשות שהדירה "**תהיה רשומה בבעלותך**" וניתן לראות בכך משום התחייבות בכתב להעברת הזכויות בדירה. בהתחייבות זו יש גמירות דעת ומסוימות ואין מניעה לאכוף אותה. האיש לא טען בחקירתו שמדובר היה בהצעה לצורכי מו"מ בלבד אלא ניסה לתת להתחייבות זו פרשנות המנוגדת חזיתית ללשון ההתחייבות. מסרון זה נשלח לאישה לאחר שהצדדים כבר נפרדו והדבר מלמד שהאיש הבין שלא ניתן לאפשר מצב שבו האישה תצא בלא כלום, לאחר שנים רבות של זוגיות ולכן הוא הסכים להעניק לה דירה זו, כאשר בבעלותו נותרו שלוש הדירות בנכס ברחוב ח'.

19. האיש טען שעל הפנטהאוז ברחוב ל' רובצות הלוואות והתחייבויות. ואולם, משההתחייבות הנ"ל כלפי האישה לא סויגה בשום תנאי או התחייבות, יש לפרשה כהעברת הפנטהאוז כשהוא נקי מכל התחייבות שהיא. כמו כן, טענת האיש שלפיה נכס זה נרכש במימון מלא של "הלוואת בלון" שעד היום לא נפרעה מצד ג', מלמדת שכוונתו הייתה להעניק לאישה את הדירה, ללא כל "גיבנת". שהרי, אם הכוונה להעביר את הדירה עם הלוואת הבלון הנטענת, אזי לא הייתה כל משמעות להעברתה לאישה, מאחר שהדירה כולה ממונפת ויש צורך לשאת במלוא העלות שלה. יתרה מכך, בהסכם ההלוואה המדובר, כלל לא צוין סכום ההלוואה ומכאן, שלמרות שלא הוכח שמדובר בהסכם למראית עין, רב הסתום על הגלוי ביחס למסמך זה.

20. זאת ועוד, על רקע המסקנה שלפיה המשיבה לא הוכיחה שהייתה הסכמה על שיתוף בנכסים, מלוא הסכום בסך של מיליון ₪ שהיא קיבלה מאביה בהתאם להסכם הפשרה שנחתם ביניהם, שייך לאישה בלבד.

21. **<u>סיכומו של דבר</u>**: אציע לקבל את הערעור בחלקו ולקבוע שיש לבטל את פסק דינו של בית המשפט קמא ולקבוע שהמשיבה לא הוכיחה שהייתה בין הצדדים כוונת שיתוף בנכסים. ברם, בהתאם להתחייבות המערער למשיבה, עליו להעביר לבעלותה את דירת הפנטהאוז שברחוב ל' כשהדירה נקייה מכל חוב, שיעבוד או זכות צד ג' כלשהי. בנוסף אציע כי מאחר שהערעור התקבל רק בחלקו, לא יינתן צו להוצאות והערובה על פירותיה, תושב למערער באמצעות ב"כ.

נפתלי שילה, שופט

<u>השופטת עינת רביד – אב"ד</u>:

אני מסכימה.

עינת רביד, שופטת – אב"ד

<u>השופט יחזקאל אליהו</u>:

אני מסכים.

יחזקאל אליהו, שופט

נפסק כאמור בפסק דינו של השופט נפתלי שילה.

פסק הדין מותר לפרסום בכפוף להשמטת פרטים מזהים.

עינת רביד, שופטת אב"ד	**נפתלי שילה, שופט**	**יחזקאל אליהו, שופט**

ניתנה היום, ב' שבט תשפ"ו, 20 ינואר 2026, בהעדר הצדדים.

<u>נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה</u>